

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119201045
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7119201045.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú F. B., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, deti rodičov: otec V. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, G. a matka O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, G., na návrh navrhovateľov: V. G., nar. X.X.XXXX V. M. G., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom ul. J. G. Č.. XXX/XX, C., v konaní o zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti, o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Mal. F. B., nar. XX.X.XXXX z v e r u j e do pestúnskej starostlivosti manželom V. G. a M. G., ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie a všestranný vývoj maloletej a v bežných veciach budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov.

II. Matka O. N., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á platiť na výživu mal. F. B., nar. XX.X.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu od právoplatnosti rozsudku do budúca vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov číslo účtu IBAN: Z. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

III. Otec V. B., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu mal. F. B., nar. XX.X.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu od právoplatnosti rozsudku do budúca vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov číslo účtu IBAN: Z. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

IV. Konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti z a s t a v u j e.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 20.11.2018 sp. zn. 11P/48/2018 nariadil výchovné opatrenie vo forme zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov na dobu troch rokov. Konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti vylúčil na samostatné konanie.

2. Konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti bolo následne vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P/7/2019.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že spisová dokumentácia maloletého dieťaťa je evidovaná na úrade od roku 2017. Maloletá F. B. sa narodila z družobného pomeru rodičov O. N. a V. B.. Rodina sa zdržiavala v nelegálnej osade na O., kde bola úradom monitorovaná z dôvodu bytových

podmienok. Prvýkrát bola maloletá hospitalizovaná od dňa 22.05.2017 do 02.06.2017 s diagnózami zápal pľúc priedušiek, neprospievanie a vírus hepatitídy. V správe detskej fakultnej nemocnice v Košiciach je uvedené, že pri príjme doprevádzala dieťa matka. Maloletá bola špinavá, zanedbaná a slabá výživa. Starostlivosť bola zo strany nemocnice hodnotená ako nedostatočná vzhľadom na stav výživy a nízky hygienický štandard, ktorý bol príčinou rozvoja rozsiahlej plienkovej dermatitídy a zaparenín v intertriginózných oblastiach po celom tele. Na dieťati neboli viditeľné žiadne objektívne známky fyzického násillia. Vykonaným sociálnym zisťovaním dňa 30.06.2017 bolo zistené, že dieťa malo určenú medikamentóznú liečbu. Dieťa vyzeralo spokojné, zdravé a starostlivosť o dieťa bola hodnotená, ako mierne zlepšená a s matkou bol vedený motivačný rozhovor. V danom čase rodičom finančne vypomáhali starí rodičia z otcovej strany.

4. Opätovne bola maloletá hospitalizovaná v čase od 12.10.2017 do 18.10.2017 z dôvodu zápalu ucha a bronchitídy.

5. Následne v rámci sociálneho zisťovania úrad získal informácie, že matka by sa mala s maloletou zdržiavať pod obchodným centrom METRO, kde prespáva v stane spolu s dieťaťom. Dňa 22.02.2018 úrad vykonal sociálne zisťovanie na uvedenom mieste, kde sa už matka s maloletou nezdržiavala. V daný deň bolo zistené, že matka sa zdržiava v nelegálnej osade na O. v príbytku M. H., kde matka mala k dispozícii izbu s pieckou a s posteľami. Matka dieťaťa žije v družobnom pomere so Z. H. a potvrdila, že približne mesiac bývala s maloletou pod stanom. Opätovne bola matka upozornená o možných následkoch svojho konania, ktorým ohrozuje zdravie dieťaťa, ako aj o možných opatreniach vykonaných zo strany úradu za účelom ochrany života a zdravia dieťaťa. V prípade nezodpovedného správania zo strany matky, zanedbávania starostlivosti bude dieťa umiestnené. Matka s maloletou sa zdržiavala v lokalite O. približne do dňa 27.03.2018, kedy bolo zo strany úradu zistené, že matka s dieťaťom a druhom odtiaľ odišli. Podľa vyjadrenia osadníkov vznikali nezhody, Z. H. fyzicky napadal matku, o dieťa sa nestarali, obaja fetovali. Odišli bývať ku Hati.

6. Dňa 04.04.2018 bola matka nájdená terénymi pracovníkmi úradu na ľavom brehu rieky Hornád. Matka, O. N. spolu s druhom Z. H. a maloletou F. mali postavený stan, kde bývajú približne mesiac. Spali na molitanovom matraci, mali k dispozícii prikrývku. Dieťa bolo na pohľad zanedbané, podvyživené, špinavé a špinavé malo aj oblečenie. Podľa vyjadrenia matky partnera, pani S. H. má dieťa zlé životosprávu, matka nemá pre neho žiadne jedlo, podáva mu len vodu s cukrom. Dieťa po rozbalení bolo viditeľne zaparené v plienkovej oblasti. Pre dieťa mala matka zabezpečené plienky, nemala žiadne jedlo a ani finančné prostriedky. Dieťa bolo vzhľadom k počasiu neprimerane oblečené. V ušiach malo dieťa plno čiernych sadzí, periférne časti tela mala maloletá studené. Privolaná bola Rýchla zdravotnícka pomoc a následne bolo dieťa hospitalizované.

7. Zo správy ošetrojúcej lekárky Detskej fakultnej nemocnice zo dňa 10.04.2018 vyplýva, že dieťa pri príjme bolo výrazne zanedbané, špinavé, podvyživené, na tele prítomný toxoalergický exantém, prítomné perigenitálne intertrigo. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam by dieťa nemalo byť navrátené matke.

8. Maloletá bola umiestnená v profesionálnej náhradnej rodine, kde sa adaptovala. V čase od umiestnenia bola maloletá zdravá, prospievala, vytvárala si kontakt s profi matkou a jej príbuznými. Učila osvojovať si základnú hygienickú návyky. Od príchodu do zariadenia mal: Reginu nekontaktoval nikto z príbuzných.

9. Matka očakávala narodenie ďalšieho dieťaťa, ktorého otcom bol O. N., nar. XX.X.XXXX a bývali spolu v nelegálnej osade O.. Matke bolo zo strany úradu ponúknutá pomoc v súvislosti s bývaním v niektorom zariadení pre matky s deťmi, čo podľa jej vyjadrenia si nevie predstaviť. Matka o maloletú neprejavuje žiaden záujem, ani nespolupracovala s úradom za účelom, aby dieťa bolo vrátené do jej osobnej starostlivosti.

10. Otec sa zdržiava na neznámom mieste z dôvodu zrušenia nelegálnej osady O..

11. Kolízny opatrovník po vyhodnotení uloženého výchovného opatrenia uviedol, že zo strany matky bolo neúčinné, nakoľko doposiaľ neprejavila skutočný a reálny záujem o úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov a nezabezpečila podmienky potrebné k prevzatiu starostlivosti o maloleté dieťa.

12. Z uvedeného dôvodu kolízny opatrovník trval na nariadení ústavnej starostlivosti.

13. Písomným podaním doručeným súdu dňa 20.1.2020 navrhovateľa V. G. a M. G. sa domáhali nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil Centru pre rodiny a deti v Gelnici odovzdať mal. F. B., nar. XX.X.XXXX do ich osobnej starostlivosti. Následne vo veci samej sa domáhali zverenia maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

14. Navrhovatelia pripojili k podanému návrhu správu Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Košiciach a súhlase s nadviazaním osobného vzťahu maloletej s manželmi G., správu úradu o realizácii pestúnskej starostlivosti, sobášny list, potvrdenie od lekára o celkovom zdravotnom stave navrhovateľov, ktorí sú schopní po fyzickej a psychickej stránke mať dieťa v starostlivosti. Zároveň predložili súdu výpis z registra trestov, z ktorého vyplýva, že navrhovatelia M. G. a V. G. nemajú záznam v registri trestov Generálnej prokuratúry.

15. Z rozhodnutia Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Košiciach zo dňa 11.9.2019 vyplýva, že navrhovatelia boli zapísaní dňom 11.9.2019 do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi.

16. Okresný súd Košice I uznesením sp. zn. 11P/7/2019 zo dňa 22.1.2020 nariadil Centru pre deti a rodiny v Gelnici odovzdať mal. F. B., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti budúcich pestúnov V. G. V. M. G.. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 22.1.2020 a právoplatnosť dňa 6.3.2020.

17. V návrhu uviedli, že mal. F. sa narodila z družobného pomeru matke O. N., nar. XX.XX.XXXX a otca V. B., nar. XX.X.XXXX, ktorý otcovstvo priznal a je uvedený v rodnom liste. Rodina bývala dlhšiu dobu v nelegálnej osade O. a z tohto dôvodu bola Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice monitorovaná. Počas vykonaných sociálnych zistení bytových pomerov v rodine boli zistené nedostatky v súvislosti s veľmi slabou hygienickou úrovňou prostredia v domácnosti. Nebolo vhodne postarané o hygienu, stravu dieťaťa, ktoré bolo z tohto dôvodu často hospitalizované ako aj adekvátne bytové pomery. Na základe týchto dôvodov došlo v roku 2018 až k ohrozeniu zdravia maloletej, ktorá musela byť hospitalizovaná v nemocnici pre podvýživu, deficit hmotnosti a hygienické zanedbávanie. Dieťa spolu s matkou a jej terajším partnerom boli nájdení na ľavom brehu rieky Hornád, kde musela byť zo strany sociálnych pracovníkov úradu privolaná záchranná lekárska služba. Z nemocnice bola maloletá umiestnená do Krízového centra Regina v Čani. Rodine bolo uložené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletemu dieťaťu a zabezpečeniu úpravy rodinných a sociálnych pomerov na dobu troch mesiacov. Počas uloženého výchovného opatrenia úrad vyhodnotil, že výchovné opatrenie nespĺnilo účel, nakoľko matka ani otec o dieťa neprejavili záujem, žiadnym spôsobom ho nekontaktovali, neinformovali sa o maloletej v danom zariadení. Nevyhnutne bolo potrebné riešiť aktuálnu situáciu dieťaťa a nariadiť dieťaťu ústavnú starostlivosť v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti. Na základe uznesenia Okresného súdu Košice I bola maloletá umiestnená v zariadení na výkon rozhodnutia súdu od 1.4.2019 po ukončení uloženého výchovného opatrenia do Centra pre rodiny a deti Gelnica. Dňa 13.5.2019 boli splnené podmienky na osvojiteľnosť a je v záujme dieťaťa, aby vyrastala v náhradnej rodinnej forme pestúnskej starostlivosti.

18. Navrhovatelia uviedli, že ako žiadatelia sú zapísaní v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi. Boli oboznámení na určenom Úrade práce soc. vecí a rodiny Košice so všetkými dostupnými informáciami týkajúcimi sa zdravotného stavu, vývinu rodinnej a sociálnej anamnézy mal. F., na základe ktorých sa rozhodli ju navštíviť v centre. Na požiadanie im bol toho istého dňa vydaný súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom. Prvá interakcia s maloletou sa uskutočnila 26.11.2019 v priestoroch centra za účasti syna H., psychológa a profesionálneho rodiča trvala asi dve hodiny. Zaujímali sa o podrobnosti týkajúce sa mal. F.. Tú medziasom zaujala hra mal. H.. Postupne sa po priestoroch pohybovala s väčšou istotou, prijímala od nich kontakt a sama ho vytvárala k synovi H.. Maloletej dali darček, kde boli sladkosti, ktoré si chcela rozbaľiť a náramok s náhrdelníkom, ktoré jej dali na krk a ruku. Stretnutie s maloletou prebiehalo spoločnou hrou s nimi ako i synom H.. V miestnosti boli chvíľku aj samostatne. Maloletá sa osmelila a dovolila, aby ju vzali na ruky, zapojili sa do hry s hračkami. Spolu so synom H. si maloletá pozerala knižky. Mal. H. pomenúval aké zvieratká sú v nich a F. napodobňovala zvuky zvieratiek, ktoré poznala. Rozhodli sa v stretnutiach pokračovať a ďalšie sa uskutočnilo v dňoch od 6.12.2019 do 8.12.2019.

19. Vzhľadom na výsledky interakčného procesu psychologička centra zhodnotila nadväzovanie osobného vzťahu s maloletou pozitívne a vyjadrila predpoklad, že ako žiadatelia o náhradnú rodinnú starostlivosť sú schopní primerane napĺňať všetky bio-psychosociálne potreby dieťaťa. Odporučila realizovať postupy smerujúce k zvereniu maloletej do ich starostlivosti.

20. Dňa 13.5.2019 im bolo úradom vydané odporúčanie na realizáciu postupov k náhradnej osobnej starostlivosti na základe úspešného nadviazania osobného vzťahu s maloletou.

21. Mal. F. sa im stala blízka, sú presvedčení, že sa chcú stať jej náhradnými rodičmi. Rozhodli sa preto čím skôr ju prevziať do svojej osobnej starostlivosti a to hneď ako to bude možné, nakoľko jej chcú poskytnúť domov, rodinné zázemie, zahrnúť ju potrebnou láskou, vychovávať a zabezpečovať všetky jej potreby.

22. Navrhovatelia manželstvo uzatvorili dňa 19.4.1997. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti a to H. L., nar. XX.X.XXXX a O., nar. X.X.XXXX, dospelý V., nar. XX.X.XXXX. Manželia sú štátnej príslušnosti Slovenskej republiky. Spolu so svojimi maloletými deťmi a dospelým synom žijú v obci C. v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve navrhovateľa. Rodinný dom pozostáva zo štyroch izieb, kuchyňa a príslušenstva. V miestnosti rodinného domu sú priestranne svetlé zariadené aj novým aj starším nábytkom a sú riadne udržiavané. Celková hygiena v domácnosti bola počas návštevy na veľmi dobrej úrovni.

23. Navrhovateľ pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba v spoločnosti Z. O. Z. na pozícii zvérača s čistým mesačným príjmom vo výške 980 - 1.200 Eur. Navrhovateľka je na predĺženej rodičovskej dovolenke s mal. H. L. z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu, pri chorobe ťažkosti s dýchaním, alergia na kravské mlieko a poberá rodičovský príspevok vo výške 220,70 Eur. Ďalším mesačným zdrojom príjmu je prídavok na dieťa vyplácaný pre dve maloleté deti spolu vo výške 48,68 Eur.

24. Navrhovatelia zhodnotili svoje manželstvo ako harmonické a vzájomne sa poznajú veľmi dobre. Chceli by ešte jedno dieťa do pestúnskej starostlivosti. Keďže majú troch chlapcov, mali záujem o dievčatko vo veku od 3-5 rokov. Ich deti veľmi túžia po setre. Na výchovu detí majú rovnaký názor. K deťom sú trpezliví a majú ich veľmi radi. Uvádzajú, že sú ochotní prispôsobiť rodinný dom prípadným úpravám v záujme maloletého dieťaťa a sú ochotní urobiť všetko čo je v záujme a v prospech dieťaťa.

25. Vzhľadom na útlý vek dieťaťa kedy dochádza k pútaniam sa na osoby, ktoré ju vychovávajú a k formovaniu dôležitej vzťahovej väzby, vidia ako žiaduce, aby si mohli maloletú čím skôr prevziať do svojej osobnej starostlivosti ako náhradní rodičia, aby sa už naďalej viac citovo nenavádzala na profesionálneho rodiča. Z hľadiska jej prežívania pocitu bezpečia a celkovo udržania optimálneho stavu, jej psychiky je pre ňu dôležité vzhľadom na výsledky interakčného procesu zabezpečiť, aby sa teraz mohol prehĺbovať nadviazaný osobný vzťah a častom bezprostredne osobnom kontakte s nimi, čo však pre vzdialenosť bydliska od zariadenia, v ktorom je dieťa umiestnené v súčasnosti reálne nie je možné.

26. Je známe, že schopnosť vytvárať vzťahovú väzbu dieťaťa s tzv. materskou osobou, ktorá sa o neho osobne stará je lokalizovaná približne do 36-ich mesiacov života a že práve vzťahová väzba je najdôležitejším epigenetickým základom primeraného kognitívneho, emocionálneho a sociálneho vývinu dieťaťa. Je známa aj skutočnosť, že dieťa, ktoré nezažije bezpečné pripútanie je náchylné na rôznorodú psychickú alebo somatickú patológiu.

27. Na základe uvedených dôvodov kedy je pre formovanie zdravého vývinu maloletého dieťaťa s ohľadom na vek už riešenie jej situácie z hľadiska vzťahovej väzby, naďalej neznesie odklad, podali na príslušný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň aj návrh na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

28. Kolízny opatrovník uviedol, že náhradná rodinná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou, v ktorej sa dieťa nachádzalo, má za to, že je v záujme maloletej, ktorá už vyše roka žije v dočasnom prostredí ústavnej starostlivosti, aby mohla byť ukotvená v rodinnom prostredí a byť v opatere navrhovateľov. Ďalej uviedol, že matka mala k dispozícii dostatok času na zmobilizovanie a vytvorenie bytových podmienok, v prípade ak by prejavila vážny záujem o zabezpečovanie starostlivosti o dieťa. Za

celé obdobie sa nedostavila na úrad, nepožiadala o spoluprácu pri riešení bytovej otázky. Úrad dlhodobo monitoroval rodinu a má za to, že i napriek snahe naučiť matku zručnosti a rodičovským kompetenciám týkajúcich sa starostlivosti o dieťa nedošlo z jej strany k náprave. Ani uložené výchovné opatrenie neprispelo k tomu, aby matka zmenila svoje správanie a konanie, ktoré by smerovalo k najlepšiemu záujmu dieťaťa. Kolízny opatrovník navrhuje súdu zveriť mal. Reginu do pestúnskej starostlivosti V. G. V. M. G.. Výživné na maloleté dieťa zo strany oboch rodičov určiť s ohľadom na odôvodnené potreby dieťaťa ako aj príjmové, majetkové schopnosti a možnosti rodičov, ktoré bude vyplácané na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Trebišov.

29. Do konania dňa 19.3.2019 vstúpila Okresná prokuratúra Košice I.

30. Okresná prokuratúra Košice I vo svojom vyjadrení uviedla, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do pestúnskej starostlivosti.

31. Navrhovatelia uviedli, že mal. F. majú v starostlivosti od decembra 2019.

32. Z oznámenia Úradu práce soc. vecí a rodiny v Košiciach bolo zistené, že otec nepoberá dávku v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok ani iné sociálne dávky, menovaný nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

33. Z pripojeného oznámenia Úradu práce, soc. vecí a rodiny v Košiciach bolo zistené, že matka bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 26.11.2018, pričom jej evidencia trvala. Menovaná nepoberala prídavok na dieťa, rodičovský príspevok, ani náhradné výživné. Poberala dávku v hmotnej núdzi od 1.1.2019 do doby trvania podmienok naposledy v sume 61,60 Eur mesačne.

34. Podľa ust. § 44 ods. 1,2,3,4 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

35. Podľa ust. § 48 ods. 1,2,3,4 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu¹⁰) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

36. Podľa ust. § 50 ods. 1,2,3,4,5,6 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je povinný najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

Ak bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti len jednému z manželov, ustanovenie § 30 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> sa použije primerane.

Maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

Počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon pestúnskej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v pestúnskej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

37. Podľa ust. § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

38. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

39. Podľa ust. § 65 ods. 1 citovaného zákona, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

40. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

41. Podľa ust. § 76 ods. 1 citovaného zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

42. Podľa ust. § 78 ods. 1 citovaného zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

43. Podľa ust. § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/601/20200401>> spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm c) 81,66 eura mesačne, ak ide zaopatrené neploleté dieťa, nezaopatrené dieťa.2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/601/20200401>>

44. Predpokladom zverenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti je, že rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a zverenie do tohto druhu náhradnej starostlivosti je v jeho záujme potrebné. Pestún je oprávnený prevziať osobnú starostlivosť o dieťa a mať ho u seba. Je oprávnený dieťa v bežných veciach zastupovať a spravovať jeho majetok. Pestún tiež preberá dohľad nad maloletým v čase keď sa o neho stará. V záujme predchádzania kolízií pri výkone rodičovských práv a povinností medzi rodičmi a pestúnom je stanovený rozsah práv a povinností pestúna k dieťaťu. Zo zákona vyplýva, že biologickému rodičovi patria rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu v akom nepatria pestúnovi. Súčasne pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti je uložená povinnosť rodičom v zmysle ust. § 51 Zákona o rodine platiť výživné poukazovaním orgánu sociálno-právnej ochrany detí.

45. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že nariadené výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel. Matka nebola schopná zabezpečiť maloleťmu dieťaťu vhodné bytové pomery. Z uvedeného dôvodu bolo maloleté dieťa umiestnené do Centra pre rodiny a deti. Matka od umiestnenia o maloleté dieťa neprejavovala záujem, ani sa neinformovala. Takisto otec o maloleté dieťa neprejavil záujem. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že maloleté dieťa po príchode do krízového strediska malo nízku váhu 6.490 g a diagnostikované podchladenie, proteínovo energetickú výživu, akútnu infekciu horných dýchacích ciest z dôvodu zanedbávanej výchovy. Dieťa bolo veľmi slabé, rýchlo sa unavilo, nevedelo chodiť. Toho času je už dieťa v dobrom zdravotnom stave. O maloleté dieťa prejavili záujem pestúni manželia G., ktorí splnili predpoklady stanovené zákonom, aby maloleté dieťa mohlo byť zverené do ich pestúnskej starostlivosti.

46. Súd je toho názoru, že zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Zároveň rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživné v minimálnom rozsahu t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného predpisu s prihliadnutím na ich majetkové a zárobokové pomery. Výživné budú platiť na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny Trebišov.

47. V súlade s ust. § 29 ods. 1,2 Zákona o rodine, súd konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti zastavil.

48. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.